

LÅARTEN SIJTE / LURU REINBEITEDISTRIKT

7760 SNÅSA

Trondheim, 13.05.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/4296

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknad om skadefelling av bjørnebinne og unger i Lierne kommune

Vi viser til søknaden datert 11. mai 2022 om å felle bjørnebinne med unger innenfor Låarte sijte reinbeitedistrikt i Lierne kommune.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknaden om å felle brunbjørn i Låarte sijte reinbeitedistrikt.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 13.

Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Brunbjørnen er fredet. Det er likevel mulig å felle brunbjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingene ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål for hvor mange ungekull med brunbjørn det skal fødes i Norge hvert år. Bestandsmålet er fordelt i utvalgte forvaltningsregioner for rovvilt. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte bjørneområder og prioriterte beiteområder.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av brunbjørn i rovviltregion 6

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for brunbjørn:

- Antall ungekull for landet: 13

- Antall ungekull for regionen: 3

Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåket ved å analysere DNA fra innsamlede ekskrement og hår. De analyserte prøvene med DNA gjør det mulig å slå fast hvor mange brunbjørn som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordelingen mellom hanner og binner. Rapporteringsfristen for overvåking av brunbjørn er 1. april påfølgende år.

Bestandsmålet er gitt i antall årlige ungekull. Overvåkingen benytter en modell, som er utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), til å beregne hvor mange kull som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Modellen tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordeling mellom kjønn og alder i den svenske brunbjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte binnene føder og hvor gamle de er første gang de føder, størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden.

Siste års rapport fra Rovdata (NINA rapport 2125) viser at det i 2021 ble påvist 160 ulike bjørner i Norge, 67 hunnbjørner og 93 hannbjørner. I region 6 ble det påvist 27 bjørner, hvorav 9 binner i 2021.

Basert på prøver fra påviste hunnbjørner ble det estimert at det var 8,1 ungekull i 2021 i Norge. I region 6 ble det estimert 1,6 ungekull i 2021.

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader i Lierne

Totalt er det påvist at bjørn har forårsaket 1 skade på tamrein siden 1. januar 2021 i Lierne kommune. Dyret ble drept mellom 10. og 11. mai i år i det samme området som det ble funnet spor av binne med unger.

Statsforvalteren i Trøndelag utbetalte erstatning for tap av 85 rein på grunn av bjørn i Låarte sijte for reindriftsåret 2020/2021. Det ble ikke erstattet tap av sau og lam til bjørn i Lierne kommune i 2021.

Bakgrunn for søknaden

Bakgrunnen for søknaden er en bekreftet sporobservasjon av bjørn i følge med to unger, antagelig fjorårsunger, innenfor reinbeiteområdet 10. mai i år. I samme område er det påvist et reinkadaver der dødsårsaken er fastslått til bjørn. Reinbeitedistriktet viser til at dette er kalveområde for rein, og at det vil bli store tap om binna og ungene får herje der. Hannbjørner kan også bli tiltrukket av binna. Det er dessuten observert ei binne med to årsunger innenfor kalvingslandet, samt minst 3 enkeltindivider av bjørn.

Miljødirektoratets vurderinger

Den geografisk differensierte forvaltningen innenfor regionene, med prioriterte bjørneområder og prioriterte beiteområder, er et viktig prinsipp i regelverket og rovviltforvaltningen. Prinsippet skal ivareta både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer. Region 6 har mål om 3 årlige ungekull av bjørn. I 2021 ble det estimert 1,6 ungekull i region 6, som er langt under bestandsmålet for regionen. Det aktuelle området er i tillegg innenfor forvaltningsområdet for bjørn, der hensynet til bjørn skal tydelig prioriteres,

Det har vist seg svært utfordrende å opprettholde bestanden på bestandsmålet i regionen. Hovedårsaken er at de fleste bjørner, og særlig binner, som lever innenfor forvaltningsområdet i perioder benytter seg av områder utenfor - i Sverige og i beiteprioriterte områder i Norge. I disse områdene er risikoen stor for å bli felt på skadefelling eller i ordinær jakt i Sverige. Bestanden av bjørn på svensk side er langt høyere enn i Norge og fellingen på svensk side har økt betraktelig de senere årene. I Jämtlands län er det felt 485 bjørner siden 01.01.2019.

Terskelen for å felle binner med unger er generelt svært høy. I tillegg er bestanden av bjørn under forvaltningsmålet for bjørn i region 6. I randområdene til den skandinaviske bjørnebestanden er det relativt få binner, og de få som finnes er avgjørende for at bestanden kan utvikle seg i rett retning i forhold til målet for regionen.

Så langt er det påvist en rein som er drept av bjørn i mai i år, og utover det er det ikke påvist tap av rein til bjørn etter 1. januar 2021 i Lierne kommune. Ifølge kart i Kilden er de observerte sporfunnene i ytterkanten av kalvingsområdet i Låarte sijte. Det betyr at det kan oppstå skader på tamrein som følge av bjørn i forbindelse med den pågående kalvingen. Vi anbefaler derfor at distriktet tar kontakt med Statsforvalteren i Trøndelag for å drøfte eventuelle muligheter for akutte forebyggende tiltak.

Vi har lagt vekt på følgende i vurderingen vår:

- Den geografiske differensierte forvaltningen
- Den regionale og nasjonale bestandsstatusen for brunbjørn
- Skadehistorikken og skadepotensialet på tamrein i regionen

Vår vurdering er at det ikke er grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørnebinne og unger i det aktuelle området.

Klagerett

Dere kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:
LIERNE KOMMUNE

Heggvollveien 6

7882 NORDLI

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER